

Procés participatiu MPM Mercedes-Benz del Bon Pastor

ACTA DE LA SESSIÓ INFORMATIVA DE RETORNE LA MODIFICACIÓ DEL PLANEJAMENT URBANÍSTIC DE L'ANTIGA FÀBRIGA MERCEDES-BENZ AL BARRI DEL BON PASTOR

Dia: Dilluns 20 de març de 2023

Hora: 18.00 – 19.30 h

Lloc: Auditori de la Biblioteca Bon Pastor, carrer de l'Estadella, 64, 08030 Barcelona

ASSISTENTS

Total assistents: 59 persones, de les quals 31 dones i 28 homes

Entitats i equipaments de l'àmbit:

AVV Bon Pastor

AVV Maquinista-Mercedes

Associació d'Empresaris Polígon Industrial Bon Pastor EPIBP

Banc del Temps Bon Pastor

CFA Bon Pastor

Conren Tramway

DeGats, Defensa dels Gats

Penya Barcelonista del Bon Pastor

Slowup Arq

Transforma't Bon Pastor

Representants i personal tècnic de l'Ajuntament:

Janet Sanz, segona tinenta d'Alcaldia

Laia Grau, gerent d'Urbanisme

Gerard Sentís, conseller tècnic Districte de Sant Andreu

Anton Carpio, Direcció de Planejament EU

David Moncusí, Direcció de Planejament EU

Marta Gracia, tècnica de barri

Eugeni Rico, Mobilitat i Infraestructures EU

Anna Sánchez, tècnica de Participació EU

Manel Gil, tècnic de Participació EU

Sílvia Martínez, El globus vermell. Acta

Representants dels grups municipals:

Ximena Gadea, BEC

Antonio Fortes, PSC

Carlos Rodríguez, ERC

Montse Reyes, ERC

Marc Hernández, ERC

Núria Salas, JUNTS

ORDRE DEL DIA DE LA SESSIÓ

1. Benvinguda als assistents i contextualització i tancament del procés participatiu
2. Presentació de la proposta i canvis al document MPGM Mercedes-Benz del Bon Pastor
3. Torn obert de paraules
4. Tancament de la sessió

1. Benvinguda als assistents i contextualització i tancament del procés participatiu

Janet Sanz dona la benvinguda a les persones assistents i obre la sessió explicant que el procés de participació culmina amb aquesta trobada. Agraeix la participació i l'esforç, durant els 2 anys que ha durat el procés, tant a la ciutadania com als tècnics municipals.

Explica que s'ha mirat de desbloquejar un espai en desús, que no aportava res al barri, sense renunciar al patrimoni industrial, tret que ha articulat la història del Bon Pastor. Tot això sense deixar de banda el fet d'encaixar el projecte amb la resta del desenvolupament del barri, complint inquietuds i demandes històriques del veïnat quant a equipaments i necessitats.

Recorda que al setembre de l'any passat es va presentar l'aprovació inicial i que, des d'aleshores, no s'ha parat de treballar per poder presentar un projecte, al final d'aquesta legislatura, per tramitar la llicència urbanística i que pugui ser una realitat el més aviat possible.

Destaca alguns punts importants que s'han tingut en compte arran del procés participatiu:

- Incorporació del camp de futbol del carrer Santander. Es recupera com a equipament esportiu i s'hi trasllada edificabilitat industrial que estava prevista al solar de la Mercedes-Benz.
- Reducció de l'edificació. S'ha aconseguit que hi hagi 15.000 m² menys, per tant, no més de 1.300 habitatges.
- S'assolirà un espai referencial de verd, però de qualitat i amb identitat pròpia, com requeria el veïnat.
- S'ha fet un estudi de les necessitats dels equipaments a anys vista, preveient-les des de l'inici i posant calendaris perquè es facin realitat.
- S'ha inclòs l'ordenació del passeig del davant, mantenint l'arbrat i ampliant el carrer.
- Es van presentar tots els estudis de mobilitat i econòmics per assolir la transparència que requereix un projecte com aquest i que mostra la nova manera de fer urbanisme de Barcelona: mostrar què guanyen les entitats privades i què guanya la ciutat en l'àmbit social i col·lectiu.
- A més de les sessions presencials, durant el període d'al·legacions també s'han rebut més de 100 propostes que s'han volgut incorporar al projecte.

Comenta que l'endemà d'aquesta sessió es presenta el pla a la reunió de la Comissió d'Urbanisme de l'Ajuntament i que, a continuació, hi haurà un altre tràmit, que és supramunicipal i que el fa la Generalitat, i, de cara a setembre, ja estarà aprovat definitivament i es permetrà fer totes les actuacions amb totes les llicències i permisos pertinents.

Finalment, comenta que és un motiu d'orgull haver tirat endavant el projecte de la Mercedes-Benz i haver assolit els objectius més grans, com ara comptar amb més de 50.000 m² d'espai lliure o l'habitatge a preus assequibles (el 40% de l'habitatge construït serà a un preu que la gent pugui pagar, una reivindicació històrica del Bon Pastor pel que fa a l'habitatge digne). I tot això, sense renunciar a noves activitats econòmiques i productives, com ara les universitats, que faran que molta gent visiti i faci servir el barri i que activaran el teixit econòmic incorporant criteris d'economia verda, formació, etc. Destaca que sense l'aportació conjunta i el debat, no es podria haver arribat fins aquest punt.

2. Presentació de la proposta i canvis al document MPGM Mercedes-Benz del Bon Pastor

Laia Grau agraeix també la participació ciutadana i dels equips tècnics. Explica que, a continuació, exposarà dades i imatges a tot el que ha explicat la tinenta a través de la següent presentació: [La nova fàbrica Mercedes-Benz al Bon Pastor](#).

A través de les diapositives explica els canvis respecte de l'aprovació inicial:

- Per aconseguir sostre industrial de titularitat pública, a l'àmbit de Santander, es redistribueix l'edificabilitat amb l'àmbit de Potosí. Sumarà al voltant de 4.000 m² de sòl industrial en què l'Ajuntament podrà ser proactiu per situar les coses que es considerin necessàries per al barri i alhora mantenir el camp de Santander.
- Es redueixen les alçades dels edificis pròxims als habitatges existents després de recollir l'opinió de veïnat. Fa un repàs de cadascun dels ajustos i explica que, en general, es fa un gir de les alçades cap als llocs on no hi ha tants veïns.

Fent servir una imatge de l'ordenació en volumetria, mostra els tipus d'activitat que acollirà cadascuna de les peces del solar. A continuació explica que, en aquesta transformació, s'ha pensat una parcel·la de ciutat mixta, amb habitatge, però mantenint un teixit productiu (hi haurà 5.000 nous llocs de treball) i mostra en els plànols la situació dels nous equipaments i dels nous àmbits verds i d'estada per a la ciutadania: el 50% del sòl serà espai públic i totes les plantes baixes tindran la possibilitat de tenir comerç, de manera que s'aconseguirà un entorn molt pacificat que connectarà el Bon Pastor amb la Maquinista i el nucli antic de Sant Andreu. Mostra amb imatges els caràcters, els accessos i les dimensions de cadascuna de les places i explica que no tindran aparcament a sota perquè hi volen plantar arbrat gran i recollir aigua per garantir que hi ha una millora ambiental i amb criteris de sostenibilitat. Després, en un plànol sobre el patrimoni del lloc, indica els edificis que es preserven i les estructures que s'han de mantenir. Per acabar mostra alguns renders de la imatge aproximada que poden arribar a tenir aquests espais lliures.

3. Torn obert de paraules

S'obre un torn de paraules amb les següents intervencions:

Elvira Borràs (veïna)

- Pregunta si els equipaments públics i privats inclouen un nou gimnàs.

Francisco Caparròs (penya barcelonista del Bon Pastor)

- Vol saber si hi ha alguna previsió d'actuar l'equipament del carrer Enric Sanchis, la casa Verònica. És un projecte que sempre està en marxa i amb els pressupostos disponibles, però es fan molts altres equipaments per davant d'aquest.

Laura (DeGats)

- Pregunta quina estratègia s'ha previst per als gats que viuen a l'antiga Mercedes-Benz i al camp de Santander durant les obres i després.

Ximena (consellera del GM Junts)

- Esmenta que no li consta que hi hagi el document de la resposta de les al·legacions.
- Li preocupa la teulada pel que fa a conservar la memòria històrica.
- Demana si el centre de formació d'adults tindrà cabuda.

Jaume Tomàs (AVV Maquinista Mercedes)

- A la vorera que toca al costat de la Mercedes es va demanar que no es conservés l'arbrat existent perquè hi ha moltes persones al·lèrgiques.
- Pel que fa a la mobilitat, pregunta si s'ha fet un estudi de la mobilitat del districte sencer o només de la Mercedes i la Maquinista per separat.
- Quan als equipaments, pregunta quin període de temps hi haurà entre que es finalitzin els habitatges i els equipaments nous.
- Demana si algun dels parcs nous podrien ser inclusius i adaptats.

Imma (veïna)

- Pregunta si està exclòs en el projecte deixar d'urbanitzar, com a via de pas, el passeig de davant, ja que de la manera que està posada la plaça davant de l'hotel li fa por que els autobusos no puguin girar.

Juli Llençada (veí)

- Demana si les preguntes del procés d'al·legacions tindran cadascuna una resposta consultable.

Vanessa (AVV Maquinista Mercedes)

- Pel que fa a les alçades dels pisos, pregunta quantes plantes exactament tindran els edificis que toquen al carrer Havana.

Josep (veí)

- Pregunta quin és el calendari previst de les obres i quant de temps duraran un cop comencin.

Francisco Lara (veí)

- Diu que sempre s'ha partit de què hi ha 7 pisos d'altura als edificis existents, i s'està dient en aquesta sessió que ara se'n posaran 6. S'ha agafat de referència un edifici de 7 pisos que està a la cantonada i en realitat els edificis són de 5 plantes, per tant, els edificis nous sempre estan més alts. També demana que no estiguin enfrontats.

- Als nous edificis del passeig Havana s'ha dit que es posaran activitats econòmiques, se sap de quin tipus?

Bruno (veí)

- Comenta que a la part de la Fase II tenen força preocupació per la distància entre edificis, perquè sembla que estan molt a prop.

Sergio (veí)

- Pregunta si la incorporació de la Universitat de Vic i l'escola ELISAVA és una cosa concreta o és només una possibilitat.

Josep Maria Fando (AVV Bon Pastor)

- Comenta que històricament s'han demanat processos participatius al barri i reivindica, en representació del veïnat, que es continuïn fent. Al projecte de la Maquinista, per exemple, no n'hi va haver. Aquest de la Mercedes-Benz és l'exemple que el diàleg entre veïns, propietàries, etc. ha inclòs moltes propostes que s'han anat recollint des de l'inici del procés. Demana que el procés continuï amb el Pla de Mobilitat, amb un espai de participació ciutadana, mentre es desenvolupi aquest Pla i es determinin els equipaments que es col·locaran al lloc, així com per al desenvolupament industrial de la zona. Expressa que estan molt contents del que s'ha guanyat al carrer Santander, que donarà impuls al polígon, i des d'una manera pública es podrà orientar: per últim diu que els agradaria participar en aquest procés, també.

Veïna:

- Pregunta com es durà a terme la descontaminació del sòl. També recorda que algunes persones del veïnat fa temps que demanen una estació de metro aprofitant els túnels de la Maquinista.

Respostes de la taula**Gerard Sentís**

- **Procés participatiu:** a més de les sessions presencials, el procés s'ha anat seguint al decidim.barcelona; per tant, algunes preguntes s'han anat responent en aquesta plataforma i al llarg de les sessions, també.
- **Equipaments:** durant el procés participatiu va quedar recollida la demanda de mantenir el camp de Santander i de fer millores al CEM. Aquest any es començarà a treballar en el projecte de la rehabilitació de la casa Verònica del carrer Enric Sanchís. L'Ajuntament també està treballant amb diferents propostes per a altres equipaments que el barri ha demanat.
- **Mobilitat:** s'ha treballat en tots els àmbits i a escala de tots els polígons, a principis de gener, donant resposta a associacions veïnals concretes del barri, però se seguirà parlant.

Laia Grau

- **Mobilitat:** per tancar el que deia el Gerard Sentís, a escala de mobilitat, s'està fent un estudi de manera conjunta, per tenir tot l'àmbit sota la mateixa mirada. El document inclou un estudi de mobilitat. De l'estudi que es va fer, es va extreure que l'àmbit concret de la

Mercedes tenia poc impacte en tot l'àmbit sencer del barri. En té més, per exemple, la Maquinista en hores i dies determinats. L'àmbit de la Mercedes té un menor impacte i una mobilitat més estable. Amb l'estudi es va veure que l'estructura que es plantejava ajudava a equilibrar la mobilitat general.

- **Transport:** les rutes dels transports públics es faran segons la demanda, no segons els girs que han de fer els transports. El carrer s'ajustarà quan s'hagin definit les rutes. Si cal que es faci el gir com esmentava el veïnat, es deixarà el tros afectat com a vial. El metro ja sabem que es continuarà demanant, els companys de mobilitat ja han comentat que és complicat col·locar una parada aquí, però s'ha de continuar reivindicant.

En relació a aquestes qüestions, **Eugeni Rico** de la Direcció de Mobilitat i Infraestructures d'Ecologia Urbana assenyala que s'estudia projecte per projecte i alhora l'àmbit general. En l'àmbit de la Mercedes les mobilitats que es desenvolupen són per al seu propi ús i són més sostenibles que altres models. L'impacte que pot tenir la mobilitat al voltant de la Mercedes és escassament un 4% de la mobilitat que es pot generar en tot l'àmbit.

- **Habitatges:** pel que fa a les distàncies entre habitatges, la mínima és de 15 m; la resta es va ampliant a partir d'aquí. Per tant, són tan àmplies com els carrers de l'Eixample o més. A continuació n'explica el detall i, sobre un plànol, l'altura que té cadascuna de les edificacions.
- **Coberta:** queda protegida perquè està catalogada. Sempre que hi hagi algun projecte de verd que l'afecti es farà sota un estudi arquitectònic.
- **Arbrat:** els arbres de l'Havana no entren dins de la MPGM. En matèria urbanística no es poden dir quins tipus d'arbres hi haurà, però fan constar que recullen l'observació sobre les al·lèrgies, perquè són sensibles a les malalties que poden generar alguns arbres. Ara fa uns anys es va fer un pla que indica que progressivament, quan hi ha transformacions, se substitueixen els arbres que es retiren per espècies més respectuoses amb la salut.
- **Usos terciaris:** en aquesta transformació, del voltant de 3.000 m², hi pot haver com a màxim 100 habitacions d'hotel. La propietat ha dit que també pot acollir residències d'estudiants o altres usos que puguin acompanyar l'activitat econòmica de l'entorn.
- **Descontaminació de terres:** existeix un procediment d'obligat compliment en què es demana un informe a l'agència de residus, que determina quina superfície s'ha de descontaminar en funció de l'agent contaminant i dels usos.

Janet Sanz

- **Parcs:** a tots els parcs nous de la ciutat s'estan aplicant criteris d'accessibilitat i inclusió. L'objectiu és que a tots els barris hi hagi parcs mixts i algun que sigui exclusivament per a infants que necessiten parcs adaptats.
- **Calendari:** l'urbanisme no pot especificar tots els calendaris, però el que sí que es fa són unes reserves, que ja estan fetes. Amb el promotor i la Generalitat s'han d'arribar a acords perquè entrin dins d'aquesta planificació, també. Un cop hi hagi llicències en tràmit és quan es podrà determinar un calendari de les obres.
- **Procés participatiu:** la importància de mantenir espais de participació és cabdal i se seguiran fent sessions per al seguiment del projecte.

De cara al següent mandat, el govern que hi hagi haurà de prioritzar aquest projecte a escala d'inversions. Cap a la tardor, el govern vindrà i explicarà la planificació (calendaris, actuacions, etc.) i es podran concretar els equipaments que s'hi construiran (al procés de la Marina s'ha fet Pla d'infraestructures i Pla d'equipaments) per garantir que la gent nouvinguda que arribi a viure a l'àmbit tingui els equipaments necessaris des d'un inici, abans que el barri estigui en funcionament.

L'endemà d'aquesta sessió es presentarà l'informe d'al·legacions, que es fa amb l'aprovació inicial del Pla.

- **Universitats:** confirma que les universitats vindran, perquè era condició per fer la reforma, que vinguessin i donessin una qualitat a l'espai.
- **Gats:** ara que no hi ha obres es mantindrà l'estat actual, fins que no hi hagi les llicències. En el moment que es tramitin es posarà en coneixement del Departament de Benestar Animal de l'Ajuntament perquè puguin actuar. El mateix Departament de Benestar Animal té eines per afrontar aquestes situacions.

Es posarà en coneixement del departament que és una colònia registrada de fa molts anys i que ja en els enderrocs hi ha hagut alguns accidents amb gats per tal que es posin en contacte amb l'associació i treballin conjuntament.

- **Pla urbanístic:** en espais de transformació de la ciutat és complex encaixar totes les demandes, però considera que la petició definitiva és molt positiva en termes generals per al futur del barri.
- **Usos terciaris:** pel que fa a la ubicació o no d'hotels, el que té sentit, i que s'ha traslladat al propietari, és la ubicació de les residències d'estudiants. El que succeeix és que tenen la mateixa classificació d'ús que l'hoteler. De totes maneres, aquest àmbit és un espai que no té molta saturació de turisme, per tant, no ha de suposar un gran problema. S'ha volgut donar prioritat al desenvolupament econòmic; ja es veurà si cal o no aquesta construcció hotelera per la part privada.

ACORDS DE LA SESSIÓ

- S'enviarà el document presentat i l'acta a les persones assistents
- Es posarà en coneixement del Departament de Benestar Animal de l'Ajuntament l'existència de la colònia de gats a l'antiga Mercedes i al camp de Santander perquè es posin en contacte amb l'associació DeGats i treballin conjuntament.

Un cop tractats tots els assumptes, a les 19.15 h es tanca la sessió.